

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

Plats och tid Sölvesborg, Ugglan, 2024-05-08 kl 08:30-11:00

Beslutande ledamöter
Lina Jörnkrans S
Anders Fransson M
Paul Andersson KD
Jörgen Larsson S
Mona Frigura M (i Lisa Österbladhs frånvaro)

Ej beslutande ersättare
Viveka Söderdahl V
Mervi Tillaeus-Andersson KD

Övriga närvarande
Martin Björkquist, IT-samordnare, § 36
Patrik Edvardsson, IT-samordnare, § 36
André Jönsson, tf förvaltningschef
Camilla Eriksson, nämndsekreterare

Justeringsperson Paul Andersson

Justeringens plats och tid Digitalt 2024-05-14

Underskrifter

Sekreterare .....
Camilla Eriksson

Paragrafer 36-40

Ordförande .....
Lina Jörnkrans

Justerare .....
Paul Andersson

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2024-05-08

Datum då anslaget publiceras

2024-05-15

Datum då anslaget avpubliceras

2024-06-06

Förvaringsplats för protokollet

Vård- och omsorgsnämndens kansli

Underskrift

.....
Camilla Eriksson

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

Ärendelista

§ 36	Redovisning av intern kontroll 2024 - IT, välfärdsteknik och digitala arbetssätt	2023/93	4 - 7
§ 37	Rambudget 2025	2024/50	8 - 13
§ 38	Redovisning av uppdrag gällande nya demensplatser	2024/36	14 - 22
§ 39	Anmälan av delegationsbeslut	2024/1	23
§ 40	Övriga frågor	2024/3	24

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

VONAU § 36 Dnr 2023/93

Redovisning av intern kontroll 2024 - IT, välfärdsteknik och digitala arbetssätt

BESLUT

Informationen tas till handlingarna.

Ärendet i korthet

Martin Björkqvist och Patrik Edvardsson, IT-samordnare redovisar intern kontroll – IT välfärdsteknik och digitala arbetssätt.

Risker:

Att förvaltningen inte kan rekrytera medarbetare för att möta de kommande behoven när det blir fler äldre. Välfärdsteknik behöver därför vara ett komplement för de äldre som önskar det.

Att medarbetarna inte använder digitala arbetssätt som är implementerade.

Risken är att det blir en teknisk leverans men att medarbetarna inte kompetensutvecklas i samma takt.

Bakgrund

Enligt beslutad intern kontroll 2024 ska detta kontrollområde gällande IT/teknik redovisas på arbetsutskottet i april och september.

Beslutsunderlag

Presentation 2024-05-08, Martin Björkqvist, IT-samordnare

Intern kontrollplan 2024 (teknik)

Kontrollområde: Införande av välfärdsteknik för kommuninvånarna

Identifierad risk	Kontrollmoment	Metod för kontroll	Kontrollfrekvens	Ansvarig för kontroll	Rapportering
Att förvaltningen inte kan rekrytera medarbetare för att möta de kommande behoven när det blir fler äldre. Välfärdsteknik behöver därför vara ett komplement för de äldre som önskar det.	Ta fram nya produkter som ska testas av kommuninvånare.	Statistik Intervju	Två gånger per år	IT-samordnarna	Redovisning ska ske på vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott i maj och oktober.

Kontrollområde: Införande av digitala arbetssätt för medarbetarna

Identifierad risk	Kontrollmoment	Metod för kontroll	Kontrollfrekvens	Ansvarig för kontroll	Rapportering
Att medarbetarna inte använder digitala arbetssätt som är implementerade. Risken är att det blir en teknisk leverans men att medarbetarna inte kompetensutvecklas i samma takt.	Implementeringsplan inklusive utbildning ska alltid finnas vid en teknisk leverans samt inventering av nya behov av utbildningar.	Utbildningar är genomförda utifrån behov.	Två gånger per år.	IT-samordnarna	Redovisning ska ske på vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott i maj och oktober.

Fokus välfärdsteknik

Filmvisning om välfärdsteknik, medicingivare/robot och sensortillsyn med diskussion mellan varje film.

Den mänskliga kontakten behöver kunna bevaras även om teknik införs. Ensamhet är vanligare än man tror och en blandning är bra. Tekniken kan även hjälpa till att upprätthålla de sociala kontakterna.

Sensortekniken är jätteintressant både ur ett integritetsperspektiv kontra kameratillsyn och ur ett medicinskt perspektiv med möjlighet att upptäcka sjukdomar och symptom på tidigt stadium.

De flesta i PRO är teknikvänliga och mer tekniskt bevandrade än vad man kan tro.

De flesta har och använder ex. BankID.

Det hade varit bra att kunna testa och vänja sig vid tekniken innan den behövs. Ett bra sätt är t.ex. att visa tekniken när PRO har aktiviteter inplanerat.

Medicingivare är önskvärt att kika på.

Presentation och frågor om trygghetslarmet samt tekniken.

Oro finns för utomhustäckningen.

Man vill fortsätta vara aktiv och våga gå ut.

Det är spännande med medicinsk sensorteknik men datainsamling och integritet behöver diskuteras i stort.

Hur går vi vidare?

PRO önskar en visning/föreläsning om teknik liknande det som visades i mötet.

19 september ska det vara friluftsdag på strandvallen, där skulle omsorgen kunna visa upp något.

Nästa lediga tid i PROs program är annars januari 2025.

Kontrollområde: Införande av digitala arbetssätt för medarbetarna

- Inventering av utbildningsmaterial till befintlig teknik och system
- Inventering av behov hos personal
  - Digital undersökning till all personal
  - Intervju med IT-ombud, enhetschefer

Rutiner, manualer och/eller utbildningsmaterial ska alltid finnas till teknik och vara möjlig att ta del av efter behov kontinuerligt och inte bara vid introduktion eller införanden.

Webbutbildningar via kommunens plattform Infocaption bör användas i större utsträckning och kan ersätta/komplettera personlig utbildning där detta inte är möjligt.

Det ska också vara lätt att hitta rutiner, manualer och utbildningsmaterial. Viktigt med tydlighet om vart informationen finns och hålls uppdaterad.

Pågående arbete:

- Kommunens ”Insidan” nyligen uppdaterad
- Ledningssystemet –rutiner, manualer
- G:\ (dokument i kataloger)
- Kommande M365 plattformen

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

VONAU § 37 Dnr 2024/50

Rambudget 2025

FÖRSLAG – Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden godkänner äskande om ekonomisk ram och investeringsbudget för 2025, och flerårsplan 2026-2028, samt lämnar ärendet till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Ärendet i korthet

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott informeras om underlag till beslut om ekonomiska ramar utifrån prioriteringar för budgetåret 2025.

Bakgrund

Nämnden ska årligen lämna redovisning om volymförändringar, förändringar inom lagstiftning eller annat som påverkar verksamhetens ekonomiska förutsättningar. Även ambitionshöjningar eller behov av reformer i övrigt ska sammanställas i underlag för bedömning och vidare beredning. Detta gemensamt utgör underlag för beslut om budget för kommande ekonomiska verksamhetsår.

Beslutsunderlag

Tf förvaltningschef André Jönssons tjänsteskrivelse, 2024-05-03

Samlat ramunderlag VON 2025

Driftskostnader VON 2025

Driftskostnader VON 2026-2028

Kommunledningsförvaltningen

Handläggare

André Jönsson, 0456-81 63 24

andre.jonsson@solvesborg.se

Samlat ramunderlag 2025

Förvaltning/nämnd: **Vård- och omsorgsförvaltningen/vård- och omsorgsnämnden**

Ansvarig chef: **André Jönsson**

Förändringar i drifts- och investeringsbudgeten år 2025 och 2025-28**Driftbehov 2025-2028 VOF****VOF Förvaltningsgemensamt****d1/Sjuklöner, -3 000 tkr**

Förvaltningen har budget för 2,9 % sjukfrånvaro. Korttidsfrånvaron var 2023 5,3 %. En uppräknings till 4 % skulle bli -3 000 tkr till i budgetmedel.

Sammanställning personal

Personalbild	Bokslut 2023
Antal inrättade tjänster	372,18
Total sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	10,6 % (10,9 %)
Dag 1-4	5,3 % (5,8 %)
Dag 15-90	1,9 % (1,7 %)
Dag 91-	3,3 % (3,3 %)
Antal anställda personer	
Tillsvidareanställda (mät punkt 30 november)	481
Visstidsanställda (mät punkt 30 november)	39
Medelsysselsättningsgrad	
Kvinnor	91,6 % (88,6 %)
Män	95,7 % (90,7 %)

b1/ Hyresökning 2025 5,6 %, -519 tkr**d2/ Planeringssystem för särskilt boende, -270 tkr**

I arbetet med att implementera IBIC (individens behov i centrum) samt att heltid som norm är på införande finns ett behov av att på ett kvalitetssäkert och bemanningsekonomiskt bästa sätt planera resurserna med hänsyn till brukarnas individuella behov av insatser på särskilt boende.

Idag finns planeringen i excel-ark eller på fysiska planeringstavlor

b2/ Licenskostnader, -360 tkr

Tidigare investeringar ger ökade kostnader för olika teknik och befintliga

moduler. I denna kostnad finns även kostnader av inköp av nya moduler som behövs för att vara en digital förvaltning, t ex studentvidimering för att locka HSL-studenter och digital blankett för inkomstprövning som e-tjänst för kommuninvånarna.

c1/ Telefoner för hemtjänst och särskilt boende, -1 000 tkr

250 telefoner behöver bytas hösten 2025 till en kostnad av 4 000 kr styck. Dessa telefoner har då använts i tre år och byte av batterier har redan behövts göras på en del telefoner.

c2/Investering digitala lås, -480 tkr. Total driftskostnad -83 tkr.

I hemtjänsten används digitala lås hos brukarna och varje år behöver nya installeras eller behöver låsen bytas ut. I flerbostadshus behöver det sättas digitala portlås för att personalen ska komma in när hyresvärdarna i större utsträckning numera låser portarna.

c3/Investering verksamhetssystem, -300 tkr. Total driftskostnad -32 tkr.

Kostnader för nya moduler.

c4/Investering välfärdsteknik, -200 tkr. Total driftskostnad -21 tkr.

Digital teknik som syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet. Ex. sensorer för monitorering och tillsyn.

d3/ Tolv helgtjänster á 27 timmar, -2 190 tkr

För att klara kompetensförsörjningen behöver förvaltningen våga testa nya tjänster som är attraktiva. Denna äskning är beräknad på att varje enhetschef har en helgtjänst som är 27 timmar istället för ordinarie veckomått på 37/38,25 timmar.

b13/ Vård och omsorgscollege, -200 tkr

Blekinge har blivit certifierade att ingå i Vård- och omsorgscollege, kostnad för heltid regionanställd processledare enligt fördelningsnyckel Sölvesborgs kommun 5 %. Tillkommer även kostnader för handledare, språkombud, marknadsföring och vikariekostnader.

VOF Hälso- och sjukvård (HSL) och myndighetsenheten

c5/HSL ny tjänst LSS ssk (1.0), -870 tkr

Andelen boendeplatser inom arbete- och välfärdsförvaltningen enligt LSS har ökat under de senaste åren och spås att fortsätta i samma utveckling. De boende är mer vårdkrävande, multisjuka och blir äldre. Personalen har ett stort behov av handledning och utbildning ifrån sjuksköterskorna. Det finns i nuläget 42 platser inom LSS och ytterligare 23 inom psykiatri/socialpsykiatri. Behovet av handledning av psykiatri sjuksköterska är stort ute även inom vård- och omsorgsverksamheten. Vi skulle behöva utöka sjuksköterskebemanningen inom dessa områden för

att kunna möta verksamheternas krav. Bedömningen är att det skulle behövas 1.0 åa sjuksköterska vilket innebär en årlig kostnad av 870 tkr.

b4/HSL-undersköterska rehabenheten (1.0 åa), -660 tkr:

Verksamheten saknar budgetmedel för en inrättad HSL-undersköterska som arbetar på rehabenheten. Tidigare år har denna tjänst finansierats genom vakanser inom verksamheten. Denna tjänst har funnits sedan 2017.

b5/Saknar budget för inrättad tjänst arbetsterapeut (1.3 åa), -925 tkr

Budgetmedel saknas för arbetsterapeuten som arbetar i hemgångsteamet samt 0,3 åa hos övriga arbetsterapeuter. Tidigare år har detta finansierats genom vakanser inom verksamheten.

a1/Nya EU-regler 2023 för ssk (3.0 åa), -2 614 tkr

Från 1 oktober 2023 gäller som huvudregel att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. För att kunna schemalägga sjuksköterskorna behövs fler medarbetare. Under 2024 finansieras dessa 3.0 åa med hjälp av statsbidrag.

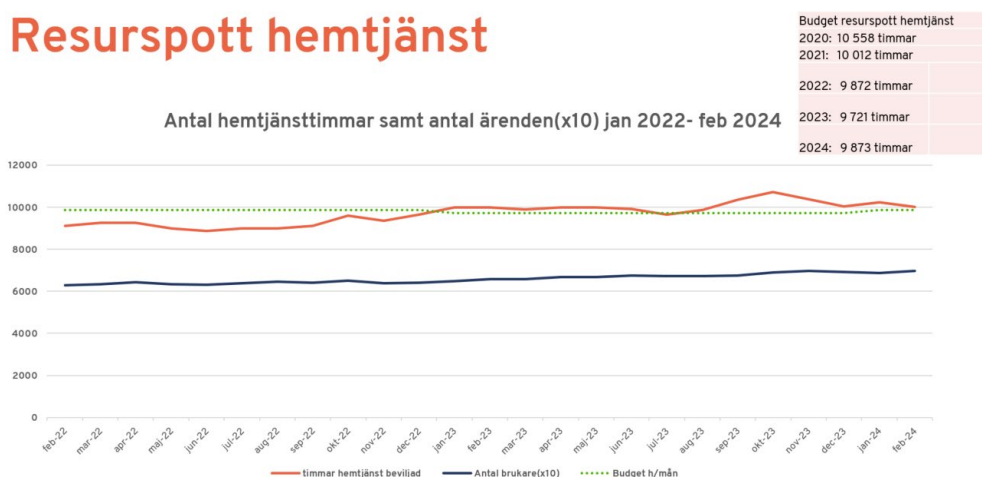
b6/Saknar budget för del av inrättad tjänst biståndshandläggare (0.87 åa), -594 tkr

Budgetmedel saknas för del av tjänst för en biståndshandläggare.

c6/Ökade antal timmar i hemtjänsten 250 h/mån, -1 535 tkr

Hemtjänsttimmarerna ökar och därför behöver resurspotten utökas med uppskattningsvis 250 h/månad.

Resurspott hemtjänst

b7/ Timansstenar, del av kostnadsökning för hyra och hjälpmedel, -200 tkr

När budgetramen utökas för VON ökar kostnaderna till Timansstenar.

b8/ Kostnader för leasingbilar HSL och myndighet, -1 000 tkr

Utökade leasing- och driftskostnader för befintliga bilar.

b9/ Hjälpmedelskostnader indexökning 2,7 % enligt beslut i regionen, -600 tkr

b14/ Ökade intäkter enligt beslut 2023 10,1 350 tkr.

I beslutet ändrades beräkningsmodellen för att anpassas efter det nationella sättet att beräkna.

c7/Investering inventarier HSL och myndighetsenheten, -100 tkr. Total driftskostnad -6 tkr.

Verksamheten behöver investeringsmedel för inventarier för att kunna byta förslitna och förbrukade inventarier.

c8/Investering inventarier HSL läkemedelsskåp för narkotikahantering, -80 tkr. Total driftskostnad -5 tkr.

c9/Investering inventarier HSL kylskåp som är godkända för läkemedelsförvaring, -120 tkr. Total driftskostnad -7 tkr.

c10/Investering höj- och sänkbara sängar, -80 tkr. Total driftskostnad -5 tkr.

Sängarna på särskilt boende behöver lagas eller bytas ut kontinuerligt.

VOF Hemtjänst

c11/ Laddstolpar Duvan SBFK?

c12/Medarbetare till teknikteamet (1.0), -660 tkr:

Införande av välfärdsteknik har pågått i förvaltningen i flera år och nu har även medarbetarna på särskilt boende mobiltelefoner. Det arbetar två IT-samordnare övergripande inom förvaltningen och det finns ett teknikteam organiserat under hemtjänsten där två medarbetare ingår. Teamet behöver utökas för att klara kommande arbetsuppgifter gällande välfärdsteknik som exempel trygghetslarm, sensorer, digitala hjälpmedel och support.

Införandet av välfärdsteknik ska bidra till att utvecklingen sker på ett sätt så att det leder till att brukare inom äldreomsorgen, även med välfärdsteknikens möjligheter, får en god och säker omsorg som ges utifrån individens behov och förutsättningar.

b12/ Kostnader för leasingbilar hemtjänst, -2 100 tkr

Utökade leasing- och driftskostnader för befintliga bilar.

d5/ Pulsoxiometrar 1 per enhetschef, -50 tkr

Utrustning för att ta vitalparametrar, puls och syresättning, gällande SBAR så att vårdkedjan blir komplett.

c13/Investering inventarier hemtjänst, -100 tkr. Total driftskostnad -6 tkr.

Verksamheten behöver investeringsmedel för inventarier för att kunna byta förslitna och förbrukade inventarier.

VOF Särskilt boende**c15/Ökad grundbemanning på korttidsenheten Utsikten natt (1,5 åa)
- 1 134 tkr**

Det är 15 korttidsplatser som behöver utökas med 0,1 årsarbetare/plats på dag/kväll samt 0,1 årsarbetare/plats på natten. Natttjänsten kommer samverka med övriga som arbetar natt på Slottsgården. Denna ökning behöver göras på grund av brukarna som kommer till korttidsplatserna har en högre omsorgstyngd än tidigare. Förvaltningen har en täthet på 0.65 årsarbetare per plats och i jämförelse med andra kommuner är det en låg bemanning, se tabell:

Kommun	Bemanning/ plats	Bemanning /plats natt	Kommentar:
Karlskrona	0,82	-	-
Ronneby	0,66	-	Två medarbetare i arbete per natt på 17 korttidsplatser inklusive växelvård.
Karlshamn	0,80	-	Dagmedarbetare arbetar även natt. Två medarbetare i arbete per natt på 17 platser.
Olofström	0,75	0,2	Två medarbetare i arbete per natt på 14 korttidsplatser inklusive växelvård.
Sölvesborg	0,65	0,1	En medarbetare i arbete per natt på 15 korttidsplatser inklusive växelvård. Samarbetar med en särskild boendeenhet som har 15 boende.

d6/ Pulsoxiometrar 1 per enhetschef, -60 tkr

Utrustning för att ta vitalparametrar, puls och syresättning, gällande SBAR så att vårdkedjan blir komplett.

c16/Inventarier för särskilt boende, -250 tkr. Total driftskostnad -14 tkr.

Verksamheten behöver investeringsmedel för inventarier för att kunna byta förslitna och förbrukade inventarier.

**c17/Inventarier evakueringslakan (brandlakan), -100 tkr.
Total driftskostnad -11 tkr.****c18/Inventarier takskenor Solgården, -130 tkr. Total driftskostnad -7 tkr.****b12/Kostnader för vård- och omsorgscollege, -200 tkr.**

Blekinge har blivit certifierade att ingå i Vård- och omsorgscollege, kostnad för heltid regionanställd processledare enligt fördelningsnyckel Sölvesborgs kommun 5 %. Tillkommer även kostnader för handledare, språkombud, marknadsföring och vikariekostnader.

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

VONAU § 38 Dnr 2024/36

Redovisning av uppdrag gällande nya demensplatser

BESLUT

Arbetsutskottet godkänner redovisningen och ger vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att fortsätta utreda ny demensenhet, som projekt, på Paviljongen.

Redovisning ska ske på arbetsutskottets sammanträde i september.

Ärendet i korthet

Utredning kring möjlighet till ett demensboende med utökad bemanning för personer med demenssjukdom.

En arbetsgrupp ska sättas ihop, bestående av tjänstemän och politiker. Namn till denna tas fram till beredningen den 22 maj.

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämndens presidium gav vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att ställa om en enhet för personer med demenssjukdom. Brukarna ska ha behov av utökad bemanning under en längre tid.

Beslutsunderlag

Förvaltningschef André Jönssons tjänsteskrivelse, 2024-05-03.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Handläggare

André Jönsson, 0456-81 63 24
andre.jonsson@solvesborg.se

Demensboende personer med utökade behov under en begränsad period

Förslag till beslut

Att informationen tas till handlingarna

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

- ☐ Ja, se bifogad barnchecklista
- ☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Demensboende har inte inriktning mot barn/ungdomar

Ärendet i korthet

Utredning kring möjlighet till ett demensboende med utökad bemanning för personer med demenssjukdom

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämndens presidium gav vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att ställa om en enhet för personer med demenssjukdom. Brukarna ska ha behov av utökad bemanning under en längre tid.

Det som skulle utredas var:

- Placering av enheten.
- Antal platser som är lämpligt.
- Att rätt medarbetare kan anställas, dvs. med vilja att arbeta med demenssjuka personer och har rätt utbildning.
- Att ta fram kostnader för högre personaltäthet samt förslag på att använda andra sätt att mäta insatserna, till exempel Kuben.
- Tidsbestämda myndighetsbeslut, hur länge ska beslutet gälla?
- Vad gäller kvarboendepincipen?

- Att ta fram underlag för hur behovet ser ut för dessa demensplatser, i Sölvesborgs kommun och i övriga Blekinge.
- Omvärldsbevaka hur andra kommuner arbetar med målgruppen.

Bedömning/Utredning

Utredningsfrågorna har sammanförts i kategorier när tillämpligt för att underlätta överskådlighet.

Underlag och informationskällor till utredningen har varit:

Regionala riktlinjer - Utredning, vård och omsorg av personer med demenssjukdom i Blekinge.

Nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom, socialstyrelsen. Demens i siffror, Svenskt Demenscentrum.

Justitieombudsmannen Beslut Dnr: 1838-2002

Befolkningsstatistik, statistiska centralbyrån (SCB).

Bostad i särskilt boende är den enskildes hem – Socialstyrelsen 2011-1-12

Vård- och omsorgsnämndens reglemente

Arbete- och välfärdsnämndens reglemente

Underlag från, och frågedialoger med övriga Blekingekommunerna

Dom regeringsrätten (prejudicerande):

<https://databas.infosoc.se/rattsfall/17177>

Dom kammarrätten (ej prejudicerande):

<https://databas.infosoc.se/rattsfall/12123>

Placering av enheten, antal platser som är lämpligt:

Paviljongen är en enhet på Gerbogården som ligger i markplan och har tillgång till egen uteplats, är i behov av viss renovering vilket skulle sammanfalla väl med det behov av anpassningar i den fysiska miljön som utredningens målgrupp påkallar.

Paviljongen innefattar idag tio stycken boendelägenheter vilket inte helt går i linje med nationella och regionala riktlinjer där småskalighet, personcentrering och en lugn inkluderande miljö pekas ut som framgångsfaktorer. Att ställa om fyra av lägenheterna till aktivitetsrum (såsom t.ex. gym, musik, målning, spel, etc) och endast nyttja sex stycken lägenheter till boende anser utredningen vara en lämplig utgångspunkt.

Att rätt medarbetare kan anställas, dvs. med vilja att arbeta med demenssjuka personer och har rätt utbildning.

Då Paviljongen redan står under inflyttningsstopp på grund av överskott av säsoplatser i kommunen, pågår ett arbete där befintlig personal skall ställas om till andra enheter. Skulle enheten starta upp med en annan inriktning (den som utredningen avser) kan personal rekryteras med utgångspunkt i intresse och kompetens. Till saken hör även att extra utbildningspengar finns under 2024 och en planering pågår i förvaltningen

att utbilda samtliga demensenheter samt även viss annan personal, i demensvård (demens ABC, ABC+, nollvision begränsningsåtgärder, BPSD) och annat i syfte att uppnå "stjärnmärktstatus" vilket är en utbildningsmodell utvecklad av Svenskt Demenscentrum. Går allt som tänkt skulle den utbildningssatsningen kunna vara klar redan före 2024 års utgång.

Även statsbidraget äldreomsorglyftet innefattar nu specialistutbildningar för undersköterskor, enligt personalkontoret har redan ett större antal intresseanmälningar kommit in, för en enhet i utredningens syfte skulle specialistundersköterska demens respektive psykiatri vara av särskilt intresse. Detta är dock s.k. KY-utbildningar och tar 2 år att slutföra för eleverna.

Att ta fram kostnader för högre personaltäthet samt förslag på att använda andra sätt att mäta insatserna, till exempel Kuben:

Paviljongen har redan idag en budget för personalkostnader enligt nedan, således är det inte oundvikligt att dessa kostnader måste öka om antalet platser minskar till sex men personalbudgeten bibehålls intakt. Däremot ökar givetvis kostnaden per plats dramatiskt.

platser	personaltäthet demens	antal åa dag/kväll	natt enligt tidigare fördelning	kostnader dag/kväll (tkr)	kostnader natt (tkr)	Total kostnad
10	0,81	8,1	1,93	5 152	1 415	6 567

Som framgår av ovan ger en personaltäthet om 0,81 årsarbetare per plats, en total personalkostnad om 6 567 tkr per år vilket motsvarar 656 700 kr per plats.

Om samma personalbudget används till sex platser ger det en personaltäthet om 1,35 åa per plats, vilket motsvarar 1 094 500 tkr per plats förutsatt att nattbemanningen inte behöver ökas.

När ängsgården (6 platser) var i drift hade man en personaltäthet om 0,88 åa per plats då det av både schematekniska, bemannings- och kvalitetsmässiga skäl, inte gick komma lägre i täthet i ett så litet fristående boende.

Dessutom kan andra kostnadsdrivande faktorer komma att bli aktuella, vilka delvis framgår i utredningsfrågan angående "kvarboendeprincipen" samt kostnader för anpassning av lokaler och larmsystem.

Att mäta insatserna via kuben ses inte av utredningen som ett enkelt ensamt sätt att göra detta på, en bedömning i samverkan mellan t.ex. biståndshandläggare, demenssjuksköterska, regionens minnesenhet, erfarenheter från tidigare verkställighet måste sannolikt till då bedömningen om en person tillhör utredningens målgrupp är väldigt komplex.

Att ta fram underlag för hur behovet ser ut för dessa demensplatser, i Sölvesborgs kommun och i övriga Blekinge. Omvärldsbevaka hur andra kommuner arbetar med målgruppen:

Enligt Svenskt Demenscentrum, demens i siffror drabbas 0,1% av befolkningen 45-64 år av någon form av demens, av dessa bor ca 40% på särskilt boende.

För Sölvesborgs del som enligt Statistiska centralbyrån (SCB) har 4609 invånare i åldersspannet 45-64 år, skulle det rent statistiska underlaget för Sölvesborg vara en till två personer med behov av boende av den typ utredningen syftar till. Det stämmer väl överens med demenssjuksköterskans bedömning att en till tre personer (oavsett ålder), har haft sådana behov under dennes tid som demenssjuksköterska. En omvärldsbevakning i länet hur man arbetar med målgruppen, har genomförts med följande resultat:

Karlskronas MAS:

"Vi har gjort en utredning i frågan, vi fick ett uppdrag från politiken. De har ett vallöfte som är att vi ska tillhandahålla demensboende för yngre (kommer nu inte ihåg exakta skrivningen). Så vi har utrett frågan i ÄF. I utredningen kom vi fram till en rad problem som behöver tas ställning till. Dels är underlaget och behovet inte speciellt stort ens i vår kommun, dels är det inte klart vad som händer när man fyller 65. Ska vi då flytta till ett demensboende för äldre? Många kluriga saker att ta ställning till.

Kommunen har i alla fall valt att gå vidare med ytterligare utredning som ska ligga hos FSF istället, så de har fått allt vårt utredningsmaterial och ska gå vidare."

Inte en helt enkel fråga i alla fall. Jag tror att rekommendationen från vår utredare istället skulle bli erbjudande om demensplats utifrån funktionsförmåga istället för baserat på ålder. Men frågan är ju inte klar än."
Karlskrona anser inte att de har underlag för ett boende för denna kategori av patienter.

Karlshamn Verksamhetschef Säbo:

"Diskussionen har varit uppe hos oss. Frågan är dock hur man ska göra när patienterna blir äldre, att flytta till annat boende "för äldre" gynnar inte patienten. Vi har ett specialistteam demens och psykiatri, som handleder och stöttar personal i beteende och bemötande i säbo, ord. boende, sprider kunskap osv., vilket ger bra resultat i verksamheten. Tror kvalitén inom demensvård förbättras inte genom att kategorisera utifrån ålder utan utifrån den enskildes behov och spridning av kunskap/ utbildning kring demenssjukdom samt anhörigstöd."

Karlshamn ser inte att de har ett tillräckligt underlag och ser bättre nytta med ovan nämnda arbetssätt.

Ronneby MAS:

"Varit uppe för diskussion om ett boende men underlaget är nog inte tillräckligt i R-by kommun. Hade nog behövts ett länsövergripande boende i så fall."

Ronneby anser att det är bättre att satsa på utbildning m.m.

Olofströms demensteam:

En delegation har varit i Olofström på verksamhetsbesök och konklusionen var att de har för litet underlag och arbetar som Karlshamn gör idag med ett ambulerande demensteam som åker ut och stöttar i ordinarie verksamhet, tills man själva hittat ett sätt att arbeta med personer i behov av utökad bemanning. Detta brukar ta 1-2 veckor i anspråk och kostnaderna för överbemanning har i princip försvunnit sedan detta team bestående av två specialistundersköterskor sattes i drift.

Olofström fokuserar på utbildning/handledning och arbetar som Karlshamn. En vidare omvärldsbevakning visar att det finns en del så kallade profilboenden för yngre dementa, vilka vanligen drivs i privat regi och ofta är kopplade till storstadsregionerna. Gemensamt för dessa är att man i hög grad ser till individens behov och anpassar aktiviteter och följer individen i dess invanda levnadsmönster med aktiviteter i samhället i stort med simhallsbesök, längre promenader, fika med vänner etc.

023

1083 Sölvesborg

45-49 år 1038 50-54 år 1134 55-59 år 1278 60-64 år 1

Tidsbestämda myndighetsbeslut, hur länge ska beslutet gälla. Vad gäller kvarboendepincipen:

Det finns vägledande domar som pekar ut att personer som drabbas av demens och är under 65 år, kan omfattas av personkrets två (personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom) i LSS vilket tidigare inte varit praxis.

- Regeringsrätt, 2006-7020 (prejudicerande) En 58-årig man med Alzheimers sjukdom ansågs tillhöra personkretsen enligt 1 § 2 p LSS. Alzheimers sjukdom bedömdes utgöra ett funktionshinder till följd av hjärnskada i vuxen ålder föranledd av kroppslig sjukdom.
- Kammarrätt, 2009-3292 (ej prejudicerande) En 60-årig man med diagnosen frontallobsdemens tillhörde personkretsen enligt 1 § 2 p LSS. Demenssjukdomar utgör en sådan kroppslig sjukdom som kan ge rätt till insatser enligt LSS.

Utredningen har tittat på Vård- och omsorgsnämndens respektive Arbete- och välfärdsnämndens reglementen och inte funnit någon fastställd fördelning utifrån ålder (äldre eller yngre än 65 år) för den som söker bistånd:

1. *Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområden*

1.1 *Nämnden ansvarar för kommunen uppgifter inom socialtjänsten rörande äldreomsorg och omsorg för personer med funktionsnedsättning, dock inte enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och insatser inom socialpsykiatri.*

Nämndens ansvar innebär beviljade insatser till ovan målgrupp som t.ex.

- *Hemtjänst*
- *Särskilt boende*
- *Korttidsboende/växelvård*
- *Dagverksamhet*
- *Ledsagning*
- *Avlösarservice*
- *Trygghetslarm*
- *Matdistribution*

3. *Arbete- och välfärdsnämndens ansvarsområden*

3.1 *Nämnden har ansvar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten: Barn och unga, personer med missbruk, personer med funktionsnedsättning dock endast enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och insatser inom socialpsykiatri, nyanlända, brottsoffer och andra utsatta personer.*

Ålder var heller inget utredningen skulle ta särskild hänsyn till enligt utredningsfrågorna, men under datainsamling och omvärldsbevakning har påpekanden och hänvisningar till personkrets 2 LSS påfallande ofta stötts på. Utredningen har resonerat kring om det överhuvudtaget är meningsfullt att utgå från en viss ålder i resonemangen, utan att det sannolikt är mer värdefullt att utgå ifrån funktionstillstånd och aktivitetsnivå hos den enskilde.

I Sölvesborg ansöker den enskilde om särskilt boende och kan beviljas detta, dock finns endast en form av beslut – säbo, sedan formuleras det inne i beslutet om det rör sig om somatiskt- eller demensboende men

besluts kategorin är ett och samma för både somatisk- och demensinriktning.

Detta har troligen både sina för- och nackdelar, men Socialstyrelsen med flera trycker på den rådande kvarboendep principen vilken egentligen eliminerar behovet av flera kategorier beslut om särskilt boende för äldre:

”Två bärande principer, kvarboendep principen och självbestämmandep principen, är fundamentala inom svensk äldreomsorg. Kvarboendep principen tillämpas även när den enskilde beviljats särskilt boende. Det innebär att denne inte ska behöva flytta ytterligare en gång även om omsorgsbehovet förändras.” **Bostad i särskilt boende är den enskildes hem – Socialstyrelsen 2011-1-12**

Behoven hos den enskilde förändras inte sällan över tid och demenssjukdom tar sig olika uttryck och om somatiskt boende eller demensboende är lämpligast för den enskilde förändras således också. Somatiskt boende kan övergå i behov av demensboende och vice versa, men kvarboendep principen gäller.

Det är därför viktigt med god dialog och samverkan med anhöriga, gode män samt förvaltare eftersom att byta av boende kräver att den enskilde och dennes företrädare så också önskar. Det finns också en annan faktor att ta hänsyn till då den enskilde har gällande hyreskontrakt för bostäderna inom våra säbon, nämligen besittningsrätten. Justitieombudsmannen har också påpekat problematiken kopplat till olika vårdbehov och besittningsrätt, men som ännu inte resulterat i några juridiska omformuleringar vad utredningen erfar:

”Om en person går miste om sitt besittningsskydd är det viktigt att uppmärksamma att kommunens skyldighet att ansvara för och bereda ett boende som motsvarar personens behov kvarstår. En hyresgäst som hyr en bostadslägenhet i andra hand av en hyresgäst som har hyrt lägenheten genom ett s.k. blockhyresavtal har samma besittningsskydd som hyresgäst som hyr direkt av en fastighetsägare. Med blockhyresavtal menas ett avtal genom vilket en hyresgäst – t.ex. en kommun – hyr flera lägenheter (minst tre) av en hyresvärd i syfte att hyra ut dem i andra hand. Blockuthyrning förekommer främst i samband med upplåtelser som riktas till särskilda kategorier hyresgäster, t.ex. studenter, äldre, personer med funktionshinder, psykiskt sjuka eller missbrukare. När en person hyr i andra hand och det inte är fråga om s.k. blockhyresavtal gäller andra regler om besittningsskydd. Reglerna om besittningsskydd träder då ikraft först när hyresavtalet har varat i två år. Enligt min mening finns det inte någon given lösning på hur ärenden rörande flyttning skall handläggas. Saken kompliceras dessutom ytterligare när, som i det nyss nämnda fallet, hyresrättsliga aspekter skall beaktas. Utredningen om verkställighet av vissa gynnande kommunala beslut (2003:07) har nyligen lagt

fram ett betänkande. De problemställningar som jag har behandlat i besluten har visst samband med de som utredningen har haft att överväga. Det skulle enligt min mening vara av värde för den praktiska rättstillämpningen om de frågor som jag har berört kunde behandlas i samband med arbetet med utredningens betänkande eller i något annat lämpligt sammanhang. Jag finner därför skäl att tillställa Socialdepartementet en kopia av detta beslut jämte de ovan nämnda besluten.” **Justitieombudsmannen Dnr: 1838-2002**

En sådan enhet som utredningen syftar till är därför extra utmanande vad gäller både beslutsformen och om den enskilde skall ha eget hyreskontrakt i sitt boende eller om det är mer fördelaktigt med ett upplägg likt korttidsboende (Utsikten), där ingen hyra betalas utan en omsorgsavgift som ingår i maxtaxan.

Detta skulle även påverka den egentliga kostnaden för enheten då blockhyran bekostas av förvaltningen och tio stycken hyresintäkter försvinner vilket motsvarar cirka 630 000 kr per år.

Övrigt

Antalet lediga platser på säbo börjar av allt att döma närma sig en bottenpunkt, från att ha varit i en nedåtgående trend senaste åren vad gäller efterfrågan. Timansstenar beräknar ha 54st (av 60st möjliga) belagda platser inom två veckor. Kommunala platser finns i nuläget en enda ledig vad gäller demens. 11 Platser är satta i inflyttningsstopp på Slottsgården sedan december 2023 och nyligen togs beslut om inflyttningsstopp 10 platser på Paviljongen. Fram till år 2030 beräknas cirka 20 fler säboplatser för demens behövas än dagens tillgängliga platser. Skulle den reella utvecklingen följa prognosen kan platsbrist uppstå om några år om Paviljongen minskas på platser.

Vad specifika anpassningar/teknik av paviljongen (förutom renovering och anpassningar likt Tallenprojektet) till sådan enhet som avses i utredningen kostar, är inte känt och inget utredningen har beaktat.

André Jönsson
Verksamhetschef: HSL och
myndighet, t.f omsorgschef

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

VONAU § 39 Dnr 2024/1

Anmälan av delegationsbeslut

BESLUT

Anmälningarna läggs till handlingarna.

- 284 st meddelade delegationsbeslut rörande hemtjänst och särskilda boenden under april 2024.
  - Biståndshandläggare – 281 bifall och 2 avslag
  - Enhetschef – 1 bifall
- André Jönsson, tf förvaltningschef och verksamhetschef myndighetsenheten redovisar, enligt årsplanering, 1 ärende gällande särskilt boende från beslut till uppföljning.
- Av Lina Jörnkrans, ordförande, meddelat delegationsbeslut gällande revidering av attestlista. Dnr 2023/108.

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

VONAU § 40 Dnr 2024/3

Övriga frågor

BESLUT

Informationen läggs till handlingarna.

Mona Frigura tar upp två frågor/synpunkter som hon fått från hemtjänstpersonal:

- Bemanningshandboken

Redan för gammal? Är det en ny på gång?

André Jönsson svarar att revidering pågår. Bemanningseenhetens chef påbörjade arbetet men har nu slutat och verksamheten har flyttats över från vård- och omsorgsförvaltningen till kommunledningsförvaltningen. Arbetet med revideringen görs av tidigare verksamhetschef för bemanningen samt nuvarande chef med flera.

- Förändringar i arbetspass/ledighet/återhämtning

Medarbetare klagar på att chef tagit bort alternativet med tre dagars sammanhängande ledighet och undrar om det är ok att göra så.

Lina Jörnkrans svarar att avtalet säger 9 lediga dagar på 4 veckor. Det blir 19 arbetspass och alla ska ha 11 timmars dygnsvila, därför får man inte längre ihop 3 dagars sammanhängande ledighet.

Fler synpunkter framkommer att vi behöver arbeta för att behålla äldre medarbetare som vill jobba längre men inte lika mycket. Som det är idag så ska de arbeta samma antal pass även om de arbetar halvtid. Detta gör oss inte till en attraktiv arbetsgivare.

Arbete pågår och diskussioner förs om hur vi kan behålla personal och vara attraktiva. Lagen måste självklart följas men eventuellt kan vi få ihop en bra Sölvesborgsmodell.

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Camilla Eriksson

Datum: 2024-05-13 13:02

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

FAE36A10BC9097EDAB7125280ADD0564F799E949CBF5E7734EF0F6C672366859

Namn: Lina Märta Jörnkrans

Datum: 2024-05-13 17:24

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

FAE36A10BC9097EDAB7125280ADD0564F799E949CBF5E7734EF0F6C672366859

Namn: Paul Johan Gottfrid Andersson

Datum: 2024-05-13 14:58

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

FAE36A10BC9097EDAB7125280ADD0564F799E949CBF5E7734EF0F6C672366859